

M.

il-
ö-
és
ag
a-
ott
ét
s
nt
y-
er-
en
is,
ki-
é-
ul
a
és
es

KIS HIRLAP

HUZALKODÁS. (Lásd a 227. lapon.)

en
ki-
en-
et)

nyo-
ibla
iból
eum
e 3.

épület.

XLIX. köt. 14. szám.

Ára negyedévre 1 frt. Egyes szám ára 12 kr.
Megjelen minden vasárnap 16 oldalon.

1895. október 6-án.

SIKOS UTAK.

— Elbeszélés számos képpel. —

ÉL volt. Hó borította a tájat és bár az alacsonyan járó nap mosolygó fényt árasztott a fehér takaróba burkolt vidékre, mosolygása kissé fagyos és fogas volt, nem olyan derült és kaczagós, mint azé a leánykéé, aki épp most szinte rohanva futott végig az ódon kastély gazdag butorzatu terméin. Majdnem lelkendezve nyitott be végre egyik tágas, világos szobába s már a küszöbről kiáltá:

— Jaj de nagyszerű!... Kedves Berta kisasszony, képzelje, milyen nagy ujság...

Nem mondhatta tovább. Az asztalnál, melyen könyv s író-eszköz feküdt, nyájas, de komoly arcú öreges nő ült s nyugodt, határozott hangon szólt:

— Kedves Saroltám, legelőször is: nem illik ilyen vad rohanással futni végig a szobákon. Másodszor pedig: már jó negyed órája várok itt, hogy megkezdjük a leczkét.

Saroltának kissé leesett az álla, de azért éppen nem duzzogva, hanem vidám mentegető hangon mondá:

— De mikor annyira örülök! Apácskánál voltam, azért késtem el. Ki sem találná, kedves kisasszony, milyen nagyszerű hírt mondott apácska...

— Most csakugyan nem is találgatom, kedvesem. Dologhoz kell látnunk. Majd ha elkészülünk, elmondod a nagy ujságot.

— Jaj, borzasztó! Addig kifurja az oldalamat! Szörnyűség, mennyire nem kíváncsi a kisasszony!

A kisasszony mosolygott, de nem tágitott, a boldog kis lány tehát tréfás sóhaj-

tással neki keseredett a komoly leczkének. Most az egyszer azonban, kivételképen, nagyon rosszul folyt a tanulás; mind-untalan másfelé jártak a gondolatai s ha a nevelőnő figyelmeztette, hogy helyes-irási hibát követett el, tapsolva felelte:

— De mikor olyan boldog vagyok!

— Boldog embernek sem árt, ha megtanulja a helyes-irást.

Sarolta ezt nem tagadta, ámbár olyanformát gondolt, hogy az emberek nem törődnének annyira a helyes-irással, ha olyan boldogok volnának, amilyen boldog ő néhány percz óta.

Azaz, boldog volt ő eddig is, és aki látta, ismerte, bajosan tudott volna még kitálatni valamit, amivel boldogabbá tehesse. Egyetlen gyermeke volt szüleinek, kik forrón szerették s ezt Sarolta meg is érdemelte jóságával, gyöngéd szerető szívével, vidám engedelmességével. El is halmozták tehát minden jóval; tehették is, mert módjuk volt benne.

Atyja, Taváry ezredes, régebben vitéz katona volt, de már nyugalomba vonult, hogy egészen családjának éljen. Szép, ősi ódon kastélyában fényes, uri módon élt. Saroltának alig támadhatott olyan kívánsága, hogy azonnal ne teljesüljön. Maga sem igen tudta volna elszámlálni szép és drága játék-szereit, ezek mellett pedig volt vagy négy dalos kanárija, két gyönyörű macskája és legujabban egy roppantul mulatós piczi kutyácskája, a »Pötty«, mely az orrán levő fekete pöttytől kapta a nevét. Séta-helyül ott volt a nagy kiterjedésű kert; ha pedig kocsikázni akart, befogták az ő külön kis hintócskájába a két kicsi poni-lovat és Sarolta nagy kedvvel hajította maga a szelid lovaeszkáit. Ha éppen

kedve tartotta, bekocsizott a szomszéd városba és vásárolgatott, mert az erszénykéje soha sem volt üres. Apja, mint gazdag ember, bőven adott neki zseb-pénzt, melyet tetszése szerint költhetett el.

— Akarom, hogy tudjon bánni a pénzzel, mondá.

Sarolta voltakép nagyon bajosan talált vásárolni valót, mert mindene volt; szegény ember azonban mindig akadt, akin segíthetett. S ezt szívesen tette.

Nem csoda, ha mindenki azt hitte, hogy ennek a szerencsés és boldog leánynak nincs is kívánni valója. Pedig volt. Két nagy kívánsága is volt. Egyikről sokszor beszélt is otthon, de azon nem segíthettek; a másikra csak úgy titokban gondolt, de maga sem tudta, igaza van-e? Az, amiről sokszor beszélt, a jó édes anyja betegeskedése volt; mert a jó mama sokszor hetekig sem mehetett ki a szobájából s annyira gyöngye volt, hogy még kedves leánykáját is csak egy-egy kis félóra bocsátották hozzá, némely napon pedig éppen nem. Mivel azonban a mama betegsége nem volt veszedelmes, hát lassanként bele szoktak ebbe az állapotba; csak hogy a jó leányka gyakran felsóhajtott:

— Édes jó mamácskám! Mennyire szeretnék mindig veled lenni!

És talán mert ez nem lehetett, azért támadt Saroltának az a másik titkos kívánsága. Tudta ő, hogy sokan irigylik; de ő meg másokat irigyelt: irigyelte azokat a Kardos gyerekeket, akik ugyan-abbán a faluban laktak s akiket jóformán csak látásból ismert. Szegény tanító gyerekei voltak, éppen fél tuczat. Nem volt azoknak lovuk, kocsijok, drága játék-szerök, még a ruhájok is bizony kopottacska volt; de mi-

lyen vígan és boldogan játszottak egymással!

— Ha nekem csak egy testvérem volna! Vagy ha nem testvérem, hát . . . hát valaki . . . aki hozzám való.

De az nem volt. Az öreg ezredes nap-hosszat a maga dolga után járt, a mama ott feküdt vagy üldögélt a maga szobájában, Sarolta pedig tanulgatott a nevelőnővel, aki igen jóságos, kedves nő volt, de arra persze nem vállalkozott, hogy növendékével nyáron pillangót kergessen, télen hó-labdával dobálózzék. Egy-egy csöndes, feszes sétát tettek naponként, azt is csak a kertben. Az apa szigorúan megtiltotta, hogy Sarolta, kivált egymaga, ki merjen menni a kertből.

— Nem akarom, hogy a falusi gyerkőcökkel pajtáskodjék és minden durva szokások ragadjanak rá.

A büszke, szigorú ezredes bizonyosan csak jót akart ezzel; de Sarolta úgy titokban, nagyon titokban mégis olyan formát gondolt, hogy azok a Kardos gyerekek, akik olyan szegények, kopottak, kastélyban sem laknak, sokszor talán mégis boldogabbak. És mikor a nevelőnő a séta és lecke után egészen szabad időt engedett Saroltának, hogy tegyen amit akar: a kis leány akár hányszor unatkozva üldögélt egy helyben.

De mikor legkevésbé gondolt rá, hogy ez másképp is lehetne, egy napon apja behívta magához, a térdére ültette (Lásd a képet a 213. lapon) és gyöngéd szeretettel kérdé:

— Jöszte csak, kicsikém. Ujságot mondok.

— Mi az, kedves apácska?

— Mindjárt megtudod. Előbb azonban mondd meg, de őszintén ám! Boldognak érzed magadat?

— Ó, hogy ne, édes jó apácskám? Nagyon, de nagyon boldog vagyok!

— Nincs is semmi titkos óhajtásod?

Már erre a kérdésre nem felelt Sarolta oly hirtelen és határozottan.

— Óhajtásom?... Igazán nem tudom... mi lehetne...

— Hm! Az már baj. Mert ha így vagy legboldogabb, amint most vagy, akkor nem jó ujságot mondok.

Csak hogy Sarolta jól ismerte az ő atyját. Amint kíváncsian és fürkészőleg a szemébe nézett, észre vette, hogy apja évődik egy kicsit. Nyakába kapaszkodott tehát és hizelkedő szeretettel mondá:

— Csakhogy nem hiszem ám, hogy rossz ujságot mondanál! Mondd hamar apuska! Olyan kíváncsi vagyok!

— No's, hát mit szólnál hozzá, ha néhány hétig együtt köllene itt lenned Gyulával?

— Gyulával? Ki az?

— Igaz, nem igen tudhatod, kevés szó volt róla. Pedig közel rokonunk. Budapesten él, de atyja most külföldre utazik, és mert anyja már nem él, tehát megegyeztünk az apjával, hogy távolléte idejére Gyula ide jöjjön.

— Jaj de jó lesz! Azaz... attól függ, hány éves?

— Úgy tudom, körülbelül tizenhárom éves. Igen derék, jól nevelt fiú.

— Csak hogy... csak hogy már nagy lesz hozzám, szól Sarolta kétkedve. No sebaj, ez is jobb a semminél.

— A semminél? Hát mi volna az a valami? Elárultad, hogy gondolsz valamire. Hadd halljam.

— Hát... hát... az volna a jó, ha olyan hozzám való leány-pajtásaim volnának.

— Ugy? Csak tessék megrendelni, azzal is szolgállok, szólt az ezredes tréfás komolysággal. Irmának és Böskének már talán hallottad hírét?

— A Janka néni leányainak? Hogy ne? Mamácska többször említette. Ugy szeretném ismerni őket!

— No's, az hamar megtörténhetik. Nézd, ebben a levélben azt írja Janka néni, hogy Irma és Böske is épp azt óhajtják, amit te. Így hát még ma telegrafálok, hogy jöhetnek, nincs kifogásod ellen.

— Kifogásom? Ó, apuska, te drága, legjobb apuska! Hiszen kitaláltad legtitkosabb kívánságomat, amelyről szólni sem mertem volna. Ó, milyen jó vagy, édes apácskám!

Örömeben össze csókolta atyját, ki gyöngéden megsimogatta, aztán így szólt:

— Nem én találtam ki, mire gondolsz, mikor néha úgy elmélázva üldögélsz. Mamádnak köszönheted.

— Bemehetek most hozzá, hogy megköszönjem?

— Néhány perczre bemehetsz, csak ne nagyon zajongj, mert a mama ismét rosszabbul van kissé.

De a boldog kis leány csak nehezen bírta fékezni örömét, mikor belépett a mamához, ki a pamlagon fekvé, szinte egész esók-özönt volt kénytelen magára zuhogtatni. Persze, betegen is jól esett látnia leánykája örömét.

— Örvendek, hogy eltaláltuk óhajtásodat. Remélem, kellemes napokat fogsz tölteni. Most aztán mint házi kisasszony gondoskodjál, hogy jól ellásd vendégeidet. Rád bízom, hogy melyik szobába szállásold el őket. Most menj, kedvesem... nagyon fáj a fejem!

Sarolta kissé elbusultan lépett ki a mama szobájából, mert őszintén fájlalta jó anyja szenvedését. De öröme csak-hamar újra fölülkerekedett s láttuk, miként robogott be a várakozó nevelőnőhöz, aki olyan

szörnyü módon nem akar kíváncsi lenni a nagy ujságra.

No de a leczkének is vége lett egyszer valahára s ekkor a kisasszony mindjárt nagyon érdeklődve hallgatta a nagy ujsá-

... A TÉRDÉRE ÜLTETTE. (Lásd a 211. lapon.)

got s mosolygott növendéke komoly tervezgetésein.

— Mamácska rám bizta, hogy jelöljek ki szobát vendégeimnek. Hát Irma és

Böske persze ott fognak lakni mellettem, a szomszéd szobában. Az ajtót nyitva tartjuk, mindig együtt lehetünk. A kanári madárkám közül egyet Irmának adok,

egyed Böskenek . . . bizonyosan nagyon szeretik ők is . . . Az egyik cziczámat is oda adom, ha éppen kívánják. De Pöttyöt . . . no, azt már igazán nem adhatnám oda még nekik sem. Hanem játszaniok szabad lesz vele. Ha kocsikázunk, a lovaeskáimat is hajthatják, ha tudnak hozzá . . . majd én megtanítom. A képes-könyveimből is választhatnak, mert azt mondta egyszer mamácska, hogy ők nem igen gazdagok, nincs mindenkül oly bőviben, mint nekünk. Jaj, csak már itt volnának! Ugy szeretném tudni, milyenek! Irma a nagyobbik, de talán nem nagyobb nálamnál.

— Szép, szép, kedvesem, szólt a kisaszony derülten. De úgy látom, Gyula rokonod fogadására nem nagyon készülsz, nem igen örülsz neki.

— Ó, dehogyan nem! Csak hogy még nem tudom, hogyan leszek vele. Ő már nagy fiu, már jóformán fiatal ember, talán nem is igen fog törődni velünk. No, majd megválnak.

S vigan sietett ki, hogy vendégei fogadása dolgában intézkedjék.

Ebéd után a kisaszony elengedte Saroltának a leczkét.

— Be kell kocsiznom a városba, mamácska holmi bevásárlással bizott meg. Olvasgass egy kicsit, kedvesem, aztán jól felöltözve sétálj vagy egy órát a kertben. Ott egymagad is sétálhatsz.

— Nem leszek magam. Velem jön Pötty is. Neki is jó a séta. A kópé még szeret is a hóban gázolni, pedig se czipője, se bundája.

Mikor az olvasással elkészült, csakugyan jól fel is öltözött Sarolta és kedves kutyáskájától kísérve, megindult a sétára. Nem is gyanította, hogy veszedelmes, sikos utra indul. (Folytatása következik.)

A HÁROM ANGYAL.

HAJNAL küzd az éji árnynyal
Három angyal földre szárnyal;
Fényből éjbe s földre érve:
Itt is fényt hint szárnyuk széle.

Üdvözlésük egy mosolygás.
Látják: ez is, az is pajtás.
De, hogy éppen melyik, másik:
Szemök kérdve tétovázik.

»Ahol én a földön járok
Össze simulnak a párok;
Mind a kettő kér és enged —
Hívnak engem: Szeretetnek.«

»Ha valaki jót vesz mástól.
Fölkeresem én akárhol;
És ha feledni találja:
Nem hagyom — a nevem: Hála.«

»Ti egyre csak vissza adtok.
Épp adósok nem maradtok;
Én csak adok ismét s ismét —
Az én nevem: kész Segítség.«

Szász Béla.

HARCZ A SAS-MADÁRRAL.

(Képpel a 224. lapon.)

AMESÉBEN mint büszke király szerepel a sas, a madarak királya; de a mese és a valóság közt nagy a különbség. Mert biz' a valóságban a sas igen gonosz ragadozó, rabló-madár és csak annyi az igaz, hogy meglepő a vakmerő bátorsága és a nagy ereje. Mert ámbár nem a legnagyobb madarakból való, megtámadja a nálánál nagyobb állatokat is, sőt az embertől sem ijed meg.

Ilyen esetről hallottam a nyáron utazgatásaimban, mikor Tirolnak hegyvidékeit jártam, ahol nem ritka a sas-madár.

Nyár végén volt s a magas, hideg hegyvidéken még csak ekkor arattak. Dél mult s az aratók pihentek, csak két fiu őgyel-

gett ott, egyikök pedig egy kis báránykát is vitt magával a mezőre. Nem féltette, hogy eltéved vagy megszökik. Engedte, hogy kedvére legelésszen, ő maga pedig pajtásával kószált ide-oda. Egyszerre azonban figyelmessé lett: a fejök felett sas-madár keringett. Épp mutatta pajtásának, mily szépen röpi, szárnyát sem lebbentve a hatalmas madár . . . midőn ez hirtelen mint a villám lecsapott a földre.

— Ugyan micsoda prédát talált itt? szólt a fiu.

Amint mondta, már nagy ijedelemmel látta is: az ő báránykája volt a sas kiszemelt prédája.

— De már azt el nem viszed!

S a bátor fiu, nem gondolva rá, hogy semmi fegyvere sincs, oda rohant a báránykájához, épp idején, hogy a sas fejére mért ököl-csapással megmentse a bárányt. A bégető, remegő bárány elfutott, de a sas most dühös vijjogással a fiu ellen fordult és szárnyaival oly erősen csapott rá, hogy a fiu földre bukott.

— Segítség! Segítség! kiáltá kétségbe esetten.

Szüksége is volt a segítségre, mert a dühös rabló-madár alkalmasint össze marczangolja. Erre azonban nem maradt ideje. A másik fiu is látta a veszedelmet és segítségül sietett, de okosabban. Gyorsan fölkapott egy ott heverő sarlót s ezzel ment pajtása védelmezésére.

A sas merészen szembe szállt az új ellenféllel is. De most már rosszabbul járt, mert a fiu ügyesen és keményen vagdalkozott a sarlóval s végül egy szerencsés csapással úgy vágott bele a sas nyakába, hogy a gonosz rabló lebukott a földre. Itt még dühösen vergődött, csapkodott a szárnyaival, de a két fiu ekkor már könnyen végzett vele.

A lármára fölébredtek a munkások is és oda siettek. Ekkor azonban a sas már kimult s a fiuk diadalmasan vitték be a faluba.

A NYUL ÉS A TEKNŐS-BÉKA.

— Aesop meséje. —

(Képpel a 221. lapon.)

NOGADTAK a nyul és a teknős-béka, hogy verseny-futásban melyikök lesz győztes.

Nevetett a nyul, amint a lassú járásu teknős-béka megindult.

— No csak iparkodjál, szólt gúnyosan. Én előbb még alszom egyet. Akár mikor indulok, egy szem-pillantás alatt elhagylak.

El is aludt és nagyot aludt. Mikor fölébredt, nem látta a teknős-békát; de azt igenis látta, hogy a nap már nyugovóra hajlik.

Most már gyorsan talpra ugrott és versengőtársa után iramodott. De már későn: a teknős-béka, kitartóan és pihenés nélkül bandukolva, hamarabb ért a célhoz. S a róka mint verseny-bíró így szólt:

— Vesztes vagy, Tapsifüles. Nem is lehet másképp, mert aki elbizakodik, annak bukás a sorsa.

A KÉNYELMES MADÁR-CSALAD.

— Madár-mese. —

(Képpel a 216. lapon.)

NYÁR végén volt, még melegen sütött a nap, de a fák lombja már sárgulni kezdett, az éjszaka hosszabbra nyult s a máskor olyan nyájas, kedves esti szellőnek néha kissé csipős kedve kerekedett. De mint ha csak tréfált volna, hamar abba hagyta.

— Nem tréfa ez, hanem intés, szóltak a tapasztalt öreg vándor-madarak. Szede-lőzködünk és indulunk.

— Biz' azt nem halogathatjuk. Hosszu az út a messzi Dél országába, ahol kite-llehetünk.

Sajnálták, hogy itt kell hagyni kedves fészkeket, nem is igen szívesen indultak a fárasztó utra; de végre is egyik a másik után össze szedte a sátor-fáját és elutazott. Sokan haladtak el amott a kies völgy sűrű bozótjánál, hol egy vidám madár-család élt tavasz óta bőségen és boldogan.

— Ti még nem indultok? Mozduljatok szaporán!

— Van eszünkben, mikor itt sincsen semmi bajunk!

— De majd lesz!

— Lesz, lesz! Hát majd mozdulunk, ha baj lesz. Mit fáradnánk már előre, mikor nem szükséges!

Amazok odább mentek, a víg család pedig tovább is vigan élt s nevette a távozottakat.

— Szegények, mióta gyötrődnek a fárasztó uton! Mi pedig kényelmesen és bőségen élünk.

Lassan-lassan azonban fogyatkozni kezdett a bőség és csökkenni a kényelem. Egyre hidegebbre fordult az idő, eleséget már nem találtak közel, ki köllött menni a letarolt mezőre s ott is alig-alig akadt. És még ha csak ez volt volna a baj! De a mezőn vadászok jártak, vadász-ebek szaglálótak s mind-untalan halálos veszedelem kerülgette a víg családot, mely most már éppen nem volt víg, hanem ugyancsak riadozva futott s éhesen, dideregve lapult meg, ahol valami jó buvó-helyet talált.

... RIADOZVA FUTOTT.

— Jaj, mi lesz így belőlünk? Éhen halunk!

— Meg is fagyunk!

— Agyon is lőnek!

— Kuttyák széttépnek!

— Ó, ó! Bár csak itt se volnánk! Milyen jó azoknak, kik már messze, meleg, biztos helyen tanyáznak!

Igy sópánkodtak s végre azt határozták, hogy más nap mindjárt utra kelnek. De másnap hideg őszi eső eredt meg s ugy

zuhogott, hogy ki sem mozdulhattak rejtekükből, de még azután is vagy három napig. Az eső után dermesztő szél következett. Nagy aggodalmak közt mégis utra keltek.

Ó! Elérünk-e a melegebb tájra? Elpusztulunk, éhen veszünk ilyen időben a nagy uton! Ó, mért is rösteltünk idején áldozni kényelmünkéből! Most csak százszoros bajjal és fáradtsággal tehetjük valamiképp jóvá.

GÁBORKA ES A POCZA.

No, te mangalicza,
Köll-e kukoricza?
Fosztása épp most áll —
Ugy-e falatoznál?
Jól hizol, azt látom
Röfike barátom.
És még sem laktál jól
A korpás csalánból?

Hogy még moslékolnál,
Csemesegve habzsolnál?

Ne legyen panaszod,
Uzsonnám te kapod.

De aztán mi lesz hát?
Lesz-e sok szalonnád?

A tél derekáig
Majd ez is megvállik.

A »KIS LAP« NAGY PÁLYÁZATA.

KITÜZÖTT határnap érkezett és örömmel bocsátom közre a »Kis Lap« ez idei nagy pályázatának eredményét.

Örömmel, mert kis olvasóim ez uttal is épp oly nagy számmal, mint jelentékeny sikerrel vettek részt a nemes versenyben. Nem kevesebb mint 127 pályamű érkezett, de a bírálóknak — *Forgó bácsi elnöklete mellett: Vadnay Károly, Berczik Árpád és Kozma Andor* jeles íróinknak — nem

a dolgozatok sokasága okozta a nagyobb gondot, hanem az, hogy háromnál sokkal több olyan jeles munkát találtak, mely jutalomra méltán számot tarthatott. Lelki-ismeretes bírálat után a jókból kiválasztották a legjobbakat s az eredmény im ez:

Az első jutalom nyertese **Berczelly Jerta, Kassán**. Dolgozata kiválik valamenyi versenyző mű közül szabatoságával, egy hosszú utazáson látottak, tapasztaltak pontos, jellemző leírásával. Kerüli a fölösleges szószaporitást, de rövid megjegyzései sok helyütt nem csak érdekesek.

hanem tanuságosak is. Irálya gondos, előadása folyékony. Az első jutalom: a *Benedek Elek „Magyar Mese- és Mondavilág“* című értékes művének három kötete, teljes joggal megilleti.

A második jutalom nyertese **Markó Árpád, Rozsnyón.** Művében élénk rajzot nyújt nyári időzéséről, vonzó ismertetést nyújtva a szép vidéknek is, melyen időzött. Helyes érzékkel választja ki a megemlítést érdemlő részleteket, pontosan följegyezve a figyelemre méltóbb helyrajzi, történelmi, természet-tudományi adatokat, ekkép változatos képet adva mások számára is mind-arról, amit maga élvezett. A második jutalom: *tíz kötet a „Forgó bácsi könyvtára“ című gyűjteményből,* egyhangú ítélet alapján jut neki.

A harmadik jutalom nyertese **Lányi Rozika, Székely-Udvarhelyt.** Dolgozatából jól eső üde, vidám hang szól, párosulva mégis kellő helyen melegséggel. Elevenen, jóízűen írja meg vakációja apró eseményeit, ügyesen fűszerezve előadását az ottani nép száján élő egy-egy mese vagy hagyomány közbe-szövésével s őszinte közvetlenséggel mutatva be saját gondolkozását. A harmadik jutalom: *tíz füzet a Schmid Kristóf ifjúsági irataiból, díszes kötésben,* e derék művecskének méltó jutalma.

A jutalmazott három pályamű mellett még számos dolgozatot találtak a bírálók kiválóbb figyelemre méltónak.

Jeles dolgozatot küldtek még be: Tölgyi Sándor, Nékám István, Benes Kálmán, Rodakowski Andrzej, Blau Alice, Kövesi Rudi, Przybilla Jenő, Paukovich Szeréna, Leszek Géza, Jánosi Anna, Fischl Izabella.

Dicséretre méltó dolgozatot küldtek be: Biczó Sarolta, Wilp Irma, Csizék Ilona,

Szigeti Ernő, Schwarz Bertalan, Rózsa Károly, Lányi Rudolf, Katrenyák Mariska, Herzfeld Paula, Szemök Katicza, Rothfeld Vilma, Hauer Iluska, Kemény Béla, Schreyer Imre, Kutas Margit, Ausländer Ilona, Timár Stefánia, Bónis Berta, Cziner Imre, Weldin Oszkár.

A jutalmazott pályaművek ím a következők.

I.

Hogy töltöttem a vakációt.

— Az első jutalommal kitüntetett pályamű. —

Azzal kezdtem a vakációt, hogy atyámmal és testvéreimmel Kassáról, ahol lakunk, elutaztunk. Első napon vasuton Iglóig mentünk s onnan zuhogó esőben kocsiztunk Igló-Füredre. A vidék Iglóig is szép és változatos, kivált a Hernád völgye, de sajnálatomra az égboltot elborító felhők Iglónál elzárták a kilátást a Kárpátokra, és csak sejteni engedték: mily szépen csilloghatnak verőfényes napon a hó-borította csucok.

Igló-Füred fürdőhely, melyet illatos fenyvesek vesznek körül s magaslaton, hegyektől körülvéve fekszik. Szobánk a fenyves egy részére s az épületek között külön álló étteremre nyújtott kilátást. Délután elsétáltunk a pisztrángot tenyésztő mesterséges tavakhoz, hová az út fenyves erdőn át vezet. Alig hogy elindultunk, egy felkanyaruló úthoz értünk, mely a »Visszhanghoz« víz. Felmentünk, kiáltoztunk és csakugyan minden szó visszhangzott.

Odább sétálva, az »Üstökös-tér«-re értünk, egy nagy kerek térre, mely padokkal van körül rakva. Közvetlenül a pisztráng-tenyésztő telepnél van az »Ördög-fej«, és ezzel szemben a »Király-forrás«, egy kis barlang, melyből szalmaszál vékonyan folydogál ki a víz. Nem messze ezektől el kellett hagyni a fenyvest és egy kis mezőn át haladva, célunkhoz értünk.

(Folytatása a 220. lapon.)

OKTÓBER.

Itt vagyok már én is, Október hónapja,
Velem itt az ős is, mindenki tudhatja.
Hozok hűvös szelet, rövidülő napot.
Hervadt falevelet földre rázogatok ;
De azért mégis van, aki engem szeret ;
Én velem érzik meg a vidám szüret,
Örül a mókuska is künn az erdőben,
Érettogyorócskát most már talál bőven
S a „Kis Lap” sok buzgó kis olvasó-
jának

Meghozok egy nagy hírt, melyre várva
várnak :

A nagy pályázatnak mi az eredménye,
Melyik versenyzőnek teljesül reménye ;
Im e számban ki van mondva az ítélet,
Hogy a szép versenyben a pálma kié lett.

(Folytatás a 218. laphoz.)

A telep felügyelője készséggel kalauzolt körül. Egy nagyobb kertben, melyben gyümölcsfák és virágok is vannak, több mesterséges tó van s ezek mindenikében különböző nagyságu pisztrángokat tartanak. A tavak úgy vannak készítve, hogy vizük leereszthető. Legérdekesebb az a két tó, melyek egyikében a teljesen kifejelett és asztalra szánt pisztrángokat, és a másik, amelyikben az alig néhány hetes iczipiczi halakat tartják. Házikó is van a kertben: ott a felügyelő lakik és a pisztráng-tojásokat is ott költik ki mesterségesen, cementből való nagy edényekben, melyekbe a kikelés elérése végett jéghideg vizet csurogtatnak. Ugyan ily edényszerű tavacska szolgál a kikelt halacskák első elhelyezésére, melyben mint vízi kis férgek ezrével nyüzsögnek.

A gyönyörű fenyves sétányon tértünk vissza és másnap reggel Iglóra kocsiztunk, hogy ott ismét vasutra üljünk. Az idő szép és tiszta volt, és semmi sem gátolta a kilátást a Tátrára. Nagy-Lomniczon szálltunk ki és tengelyen utaztunk a Tátra egyik kies helyére: Matlárházára. hol tanyánkat felütöttük és honnan a hóval fedett Lomniczi-csucsban gyönyörködtünk. A hosszú pihenést fölöslegesnek tartottuk és már délután elgyalogoltunk a tarpataki vizesésekhez mintegy két órányira. Már messziről hallottuk a víz zuhogását. Az előző napok esőzései megtöltötték a hegyek medenczeit és a víz nagy erővel omlott a mélységbe, néha egy egész szikladarabot lapdaként hajtva maga előtt. Aki a Tátrába jut, ne mulassza el a vizesés megtekintését. Ha a medren átvezető hidon megállunk, nagyszerű látványt nyújt a rohanó, zuhogó, olykor magasba szökő és harmatként alá hulló víz-tömeg, melynek robaja messzire elhat az erdő csendjében. Mivel kifogytunk az időből, csak a középső vizeséshez juthattunk, ahol megpihentünk és a magunkkal vitt ozsonna elfogyasztásához láttunk, azután pedig a pompás hegyi vizet izleltük meg. Más-nap újabb kirándulást tettünk a Csorbai tó-

hoz, kocsin. Utunkba esett Tátra-Lomnicz. Ó- és Uj-Tátra-Füred és Veszter-lak. Az ut mindenütt fenyvesben vezet; de sajnos, sok helyütt ki van pusztítva az erdő. Oda menet történt, hogy egy mérges kigyót vettünk észre, amint az ut szélén a napon sütkérezett. A kocsisok leugrottak és egy erősebb galyat félig eltörve, a törött részt a kigyóra illesztették aztán hirtelen eleresztették. A galy ruganyosságánál fogva kiegyenesedett és a kigyó mint valami csipetőbe szorult bele s így aztán könnyen végeztek vele. Az egyik kocsis a kigyó fejét zsebre vágta, alkalmasint annak bizonyítására, hogy egy mérges kigyót megölt.

A gyönyörű Csorbai-tavon, mert az idő nem volt eléggé csöndes, nagy szomorúságunkra nem csónakázhattunk; de az ebéd-lőből élveztük a szép kilátást a tóra, melyet a Klotild-sétány vesz körül.

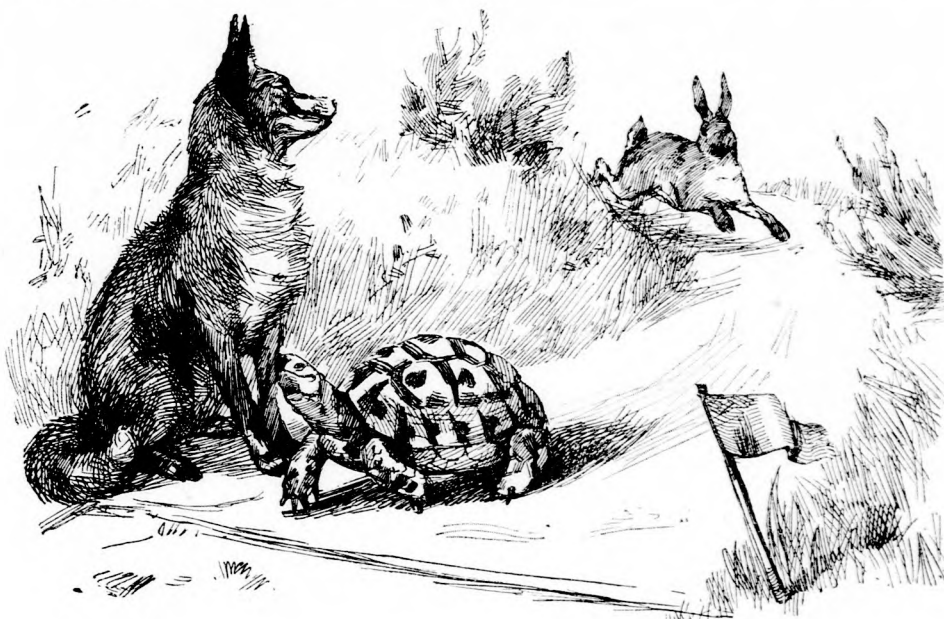
A következő napon maklárházai tanyánkról zuhogó esőben rándultunk Barlangligetbe, az ottani Cseppkő-barlang megtekintésére. A barlangba nyíló bejárás egy közel hegyen van, s mert a fölvezető falépcső az esőtől csuszóssá lett, nagy kerülőt kellett tennünk. Magába a barlangba ezerszázegy lépcsőn kell fölmenni. A cseppkő-képződmények szépek, kivált a »Temető«, a »Szobor-gyűjtemény« és a »Tündér-tava«, melyet majdnem a legmagasabb pontról keskeny nyíláson át láthatni a mélységben, és az elég hosszú és mélyen lelógó fenyű-toboz formájú képződményt, mely, ha megütötték egy darab fával, mint a harang kongott. A barlang megtekintése teljes két óráig tartott, és igazán jól esett ismét a szabad levegőt szivnunk.

A Tátra nevezetességei a tavak is. Eléggé tiszta időben mi is kirándultunk lóháton a Zöld- és Fekete-tóhoz. Az ut helyenként igen keskeny, nagyon meredek és kövecses; jobbról tátongó mélység, balról magas sziklák vannak, így hát eléggé veszélyes is. Négy órai lovaglás után a Lomniczi csucs második hőmezeje alatt elterülő laposabb helyre értünk, hol a zöld tó terül el. Kissé meg is áztunk, de nem törődtünk vele.

Egy bolthajtás-félet alkotó nagy kő alá letelepedve, gyönyörködtünk a tó zöld tükreben, midőn sajátságos fütty-hang vonta magára figyelmünket. A vezetők csakhamar megmutatták a sziklák között kényelmesen sétáló s egyik csúcsról a másikra szökdelő zergét, melyet füttyölgetésében az a zaj, melyet csináltunk, nem háborgatott. Oly magasan voltunk, hogy még hóval is dobálózunk. Megpihenés után fölkerestük a közel fekvő Fekete-tavat. A Vö-

rös-tóhoz, melyhez csupán gyalog juthatni, nem mehettünk, mert az uton nagy víztömeg hömpölygött alá. E magasságban már csupán törpe fenyő, moha és kevés áfonya tenyészik. A haza-lovaglás valamivel kevesebb időbe került és daczára a meredek lejtőknek, minden baj nélkül történt meg.

Még igen sok látni való és sok más kirándulási pont van itt; de ezeket más időre halasztottuk és bucsut mondva a

A NYUL ÉS A TEKNŐS-BÉKA. (Lásd a 215. lapon.)

Magas-Tátrának, Szepes-Bélára kocsizunk, mely nem messze fekszik Barlanglgettől. Innen a Magura hegységen át Smerzsonkára, mely szintén fürdő-hely, de kevésé látogatott. Az ehhez közel fekvő Vörös-klastromnál csónakba ültünk, hogy a Duna-jecezen Sesavniczára, Galicziába ránduljunk. A vízi út gyönyörű. Szepbnél szebb magaslatok és szikla-csucsok váltják fel egymást. Minduntalan elzártnak látszik a víz, mint ha katlanba jutottunk volna; azután

a víz zugása hallható s ismét nyitva az út. A kanyarulatok igen sebesek, a hullámok rohamosan ragadják magukkal a gyarló vízi járművet. Igaz, kissé félelmes az út; mert hajónk három darab kivájt fatörzsből állott, melyeket fenyő-galyakkal erősítettek egymáshoz, és három lengyel evezős hosszú rudakkal kormányozta. A vizállás magas volt, sebesen haladtunk és a fordulónál a nagy hullámok gyakran minket is leöntve csaptak be a csónakba, homnan a

lengyelek nagy kanalakkal meritették ki. A község, melyen át kellett mennünk, hogy a fürdőhelyre érjünk, nem valami rendez és tiszta, de annál szebb a fürdő alsó parkja, melyben a »Márta« című fogadó is fekszik. Más nap kocsin vissza mentünk Smerzsonkára. Az uton, mely eléggé egyhangú, egy-két várrom és a kapusnyiczai, most is lakott vár vonja magára a figyelmet. Kellemesen érintett, midőn e helyütt a vám-sorompónál ismét megláttam a nemzeti színeket.

Smerzsonkáról utunk Bélára s onnan gőzkocsin Poprádra vezetett, hol megháltunk és másnap kocsin Virágvölgyön és a Sztraczenai-völgyön át a Dobsinai-jégbarlanghoz kocsiztunk. Az is elég magasan fekszik és bár lassan mentünk fölfelé, a jégbarlang hidegét nagyon éreztük. A jégre sok helyütt deszkákat tettek, hogy járni lehessen rajta, mert nagyon csuszós volt. Valóban elbámul az ember a természet e csoda művén! Künn izzasztó hőség s néhány percnyi távolságra benn a hegyben a tél jege, melyből mindenféle alakok képződtek: kút, vizesés, pántlika és sok másféle. A jég oly vastag, hogy kápolnát is vágtak bele, melyben néhány ember kényelmesen elfér. Midőn kiértünk a szabadba, az első percekben türhetlennek látszott a nap melege, pedig közben az idő hűvösre fordult.

Innen Poprádra kocsiztunk vissza s másnap vasuton Körmöczbányára, hol a vasutról egyenesen a pénzverő-intézethez hajtottunk. A bejárásnál régi szokásból a katonaság mellett egy hajdú is őrt áll kivont karddal. A még forgalomban nem is lévő egy filléres pénzdarabokat és az ezüst koronák és a 20 koronás arany pénz készítését, mely igen érdekes volt, részletesen megmutatták. Meglepett, hogy első sorban közönséges paraszt nők vizsgálják meg: a kivert pénz jól van-e elkészítve; persze csak a feltünőbb hiányokra nézve vizsgálják. Hosszu asztalnál ülve, dalolva, kezeikben nagy ügyességgel forgatják a pénz-darabokat, az asztalra dobják csengésüket megfigyelve; azután egy kis mér-

legen megmérve, a gyanusakat vagy hibásakat félre teszik. Mindez nagyon gyorsan megy. A pénzverés ugy történik, hogy a kicsi érc-pogácsát bedobják a gép egyik oldalán és a másik oldalon mint készpénz esik ki; ha a pénz-darabnak szél-nyomata is van, ezt külön gép teljesíti.

Másnap reggel Apcz-Szántóig vasuton, onnan pedig kocsinkon Berczelre mentünk, hol szünidőmnek többi részét lovaglással, kocsizással és barátnöim társaságában játékkal töltöttem. Ez volt eddig legszebb vakációm, és ezt annak köszönhetem, hogy testvéreimmel együtt vigyáztunk egészségünkre és jól tanultunk; mert atyám még az év elején megígérte, hogy ha nem leszünk betegek és jól tanulunk, elvisz utazni.

Berczelly Jerta.

II.

Hogy töltöttem a vakációt.

— A második jutalommal kitüntetett pályamű. —

Kedves szüleim nyaralót vettek a Dobsinai-jégbarlangnál és magamnak is, testvéreimnek is nagy öröme, július 3-án reggel 7 órakor Rozsnyón vonatra ültünk s Dobsináig utaztunk. Onnan kocsin az ugynevezett »Langenberg«-en át folytattuk az utat, mely egy óra hosszáig vas- és kobalt-bányák mellett vezet s melyről folyvást lehet Dobsina városát látni. Eljutottunk Sztraczena faluhoz, melynek határában van a híres szikla-kapu s ezen túl a még hiresebb sztraczenai völgy. A szikla-kapun túl kőtáblán ez a fölírás olvasható:

»Coburg-góthai Ágoston herczeg elnökünk, téged e sziklák dicsérnek! Magyar orvosok és természet-tudósok emlékül. 1867 Aug. 21.«

Ezt a kaput Coburg herczeg már e század elején törette keresztül a sziklán s 1867-ben a magyar orvosok és természet-tudósok látogatták meg. Tíz évvel előbb, 1857-ben, szeretett királyunk is elkocsizott alatta.

Innen a jégbarlang mintegy fél órányira van. Az egész völgyön a Gölnicz patak kigyózik végig.

Csakhamar oda értünk a »Jégbarlangi vendéglő«-höz, mellyel szemközt szökő-kút, mögötte pedig kuglizó van. Itten testvéreimmel és a fürdő-vendégekkel majd-nem minden nap kugliztunk. Alig öt percnyire van a mi nyaralónk, az »Anna-lak«; atyánk keresztelte el így kedves anyánk nevére.

Messzi földön híres nevezetessége e tájéknak a nagyszerű jégbarlang, melyhez lakásunktól fél órai gyaloglással jutunk el. Szép árnyas ut vezet odáig s a barlangnál egy kis házikó van, melyben a jegyeket adják ki. Nehány héttel ezelőtt Frigyes főherceg is meglátogatta családjával együtt a barlangot. Én már többször voltam bent és jól ismerem. Legelőször a »Kis terem«-be jutunk. Itt vannak az úgy nevezett Jég-sirkövek, meg egy óriási »Fatórzs« jégből. Nehány lépcsőn lemenve, a »Nagy Terem«-be érünk. Ez 120 méter hosszú s ebben van az »Oltár« és a »Kút«, mind a kettő nagy jég-oszlop. A kútban állítólag víz is volt valaha, de befagyott. Innen le menve, a baloldali folyosóba érünk. Itt van a »Jég-lugas« és az óriási jégfal. Ebbe a falba egy kis kápolna van kivágva; azért vágták ki, mert az itt járt idegenek nem hitték e jégfal tömörségét. Tovább haladva, a »Pokol«-ba érünk, hol a »Csipkefüggőnyt« és a »Jég-orgonát« látjuk; onnan meredek lépcsőn jutunk vissza a »Kis terem«-be s végre ismét ki a szabadba. A barlangban állandóan 1 fok meleg van; de volt már 3 fok meleg is.

A jég-barlangtól gyalog-út vezet az úgynevezett »Ducsai szakadás«-hoz. Ez már évszázadokkal ezelőtt szakadhatott be, mert a szakadásban már száz éves fák is vannak. Kissé feljebb van a »Hermin-pad« nevű ülhely, melyről az egész Tatra-hegylánczat beláthatni.

Most azonban térjünk már vissza a mi kedves hajlékunk tájékára. Szembe van vele az »Éleskő«. Ez minden oldalról szabadon álló, csúcsos hegy, gyönyörű fenyő-fákkal. Többször voltam fönt rajta, élvezve a szép kilátást a villa-telepre és az alatta folyó Gölnicz patakra, mely a mi

természetes fürdő-helyünk. A jég-barlang fölötti »Täfelchen« hegyről szintén szép kilátás nyílik a Kárpátokra és a rozsnyói hegyekre. Különösen érdekes a Dobsina fölötti »Radzim« hegy, mely, ha az ember a »Langenberg«-en megy, úgy tűnik föl, mint ha mindig nagyobbodnék. Ezt is lehet onnan látni.

Érdekes kirándulást tettünk augusztus derekán a két órányira fekvő »Időszaki forráshoz« és a fölötte emelkedő »Hollókő«-höz. Reggel 8 órakor indultunk, de mert utközben többször pihentünk, három órába került, míg oda értünk. A Hollókőről is lehet a Kárpátokat, s hozzá még Alsó-Tátrafüredet is látni. A hegyről lementünk a forráshoz. A víz épp akkor nem bugyogott, tehát betértünk a forrás közelében álló kis házba, a »Hotel de Havranaskala«-ba. Havranaskalának hívják tótul a Hollókövet. Tüzet raktunk, gulyásost főztünk s úgy vártuk a forrás kibuggyanását. Ez érdekes forrásból a víz esős időben naponkint 3—4-szer, száraz időben pedig néha éppen nem, néha egyszer ered meg, a négy szögletű gödör egyik oldalán; innen vastag fa-cső vezet egy darabon, odább azután pedig gátak közt folyik. E forrás a vidéken a legbővebb, a víz nagy morajjal és dübörgéssel ömlik ki és lefolyása, mely Sztraczena faluig megyen, egész patakka fölé.

Délután 3 óra után indultunk vissza egy másik uton, s itt még két kisebb időszaki forrást találtunk.

Mindennap teszünk kisebb kirándulásokat. Multkor voltunk az úgynevezett »Somme's grindli«-ben. Dobsinai németiséggel a »Sommel« Sámuel jelent, a »grindli« pedig völgyet. Közelében van az úgynevezett Kriván-hegy, melyet már többször megjártam, mert itt egy kis cseppkő-barlang van, a »Jóri-lyuk« (A Jóri itt Györgyöt jelent.) Benn a barlangban kisebb alakzatok is vannak, a teteje pedig cseppkő-réteggel van borítva. Öt perc alatt bejárható az egész barlangot. Közelében két érdekes

(Folytatása a 225. lapon.)

HARCZ A SAS-MADÁRRAL. (Lásd a 124. lapon.)

(Folytatás a 223. laphoz.)

természetes sziklakapu látható; egyik inkább alag-úthoz, a másik régi várrom kapujához hasonló, mindkét oldalán sziklafallal. A kapu felett gyönyörű visszhang van, mely három szótagot mond vissza.

Néhány héttel ezelőtt voltunk Nagy-Rőcze városában is és Murány vára alatt haladtunk el. A híres várból már csak néhány fal áll. Nagy-Rőczén kedves ismerősünk-nél voltunk, bátyámnak két barátjánál, kiknek kis hegyi lovaik vannak. Így aztán mink is lovagoltunk.

Néhány nappal ezelőtt az innen egy órányira fekvő Pusztamező telepre látogattunk el, a Coburg Fülöp herceg fűrésztelepére. Ettől negyed órányira van a herceg vadász-kastélya, homlokzatán három magyar s két német verses fölírással. Az egyik így szól:

Tiszta bor a pohárban,
Tiszta beszéd a szádban.

A kastély falain köröskörül szarvas-fejek és agancsok vannak kiszögezve; tetején pedig a Coburg hercegek czimere látható: prémes palástban paizs, vörös és arany csikokkal melyeken zöld szalag húzódik át, a paizs fölött pedig korona van. A kastélyban láttunk medve-bőröket, melyekről az ott levő erdész azt mondta, hogy azokat a medvéket mind maga a herceg lőtte. Az itteni erdőben két fajta medvét ismernek; őz is sok van, a madarak közül pedig legnevezetesebb az Éleskő sziklái fészkelő királyi sas. Van itt kigyó is, még pedig vipera, aztán vízi sikló és a törékeny »vak-kigyó« (Blindschleiche), melyre ha egy vesszővel ráütnek, két három darabra válik szét.

Szeptember 4-én ismét érdekes kirándulást tettünk a közelben levő Cseppkőbarlanghoz. Ez óriási barlang, gyönyörű alakzatokkal. Egy helyütt vizesét, máshol egy ember alakját lehet látni. A barlang torcolata régebben csak szűk lyuk volt, melyen hason csuszva kellett bemenni; azt beszéltek, hogy rablók kincset rejtettek itt el és azt az emberek most is kutatják.

Ezzel véget ért szép nyaralásunk. Pályamüveimet ime befejeztem, és mert jövőre is itt fogunk nyaralni, nagyon örülnék, ha Forgó bácsi meglátogatna bennünket. (Köszönettel elfogadom, s ha élek, el is rándulok oda. *F. b.*)

Markó Árpád.

III.

Hogy töltöm a vakációt.

— A harmadik jutalommal kitüntetett pályamű. —

Nagy robajjal rontottak be a fiuk a szobámba.

— Rozika, öltözködjél, megyünk Szent-Pálra!

Össze is pakoltam gyorsan a holmimat és siettem nagymamáékhoz, mert onnan szoktunk indulni.

Szent-Pál kies fekvésű falu Udvarhely megyében. Nagymamáéknak ott van birtokuk, egy ódon kastéllyal. Itt nyaralunk minden évben. Nagyon szeretünk Szent-Pálon lenni. Már előre örülünk, mikor közeledik az indulás ideje.

A napok kellemesen vidáman telnek. Reggel korán kelünk, sétálunk, segítünk a konyhán és fürdünk. Délután, míg a fiuk tanulnak, elő vesszük kézi munkánkat, (de bizony nem sok pamutot fogyasztunk.) Azután olvasunk a »Kis Lap«-ból és újra sétálni megyünk.

Legkedvesebb sétahelyünk a Csörtös. Ez mohos szikla-csoport, mely régente sokkal nagyobb volt, de dinamittal felrobbantották s a követ épületekre használják föl. Regé is van róla s a falu népe így beszél:

Réges-régen hatalmas várkastély állt ezen a helyen s a vár uráról az a hír volt elterjedve, hogy nagyon szívtelen ember, soha senkin sem segít. Egy tündér meghallotta s így szólt:

— Nem hiszem, hogy olyan gonosz legyen, amilyenek mondják. Elmegyek és próbára teszem.

Felöltözött szegényes ruhába, mankót vett a hóna alá s elbicegett a kastélyba. Egy darabka kenyérért könyörgött éhező gyermekei számára. A vár ura hidegen elutasította: menjen dolgára! Mikor kérését

ismételte, a vár ura haragra lobbanva kergette ki. A tündér a kapuból vissza fordult s így szólt:

— Ha olyan kegyetlen vagy a szegényekhez, pusztulj el mindenestül!

A tündér eltűnt, a vár-kastély pedig hatalmas robajjal omlott össze, maga alá temetve szívtelen urát. Helyén csak nagy halom sivár kőszikla maradt.

Magunknak is majd hogy szomorúan nem végződött vidám vakáczióink egyik napja. Említettem, hogy minden nap fürdünk. A kert közepén, magas cserfák árnyékában, van a víz-medence, tele sós vízzel. Mert itt Szent-Pálon nagyon sós a talaj, sokhelyt a föld felszínét is kiveri a sóvirág s olyan, mint ha hó borítaná a földet. Régebben sóbánya is volt itt, de beomlott s helyét susogó nádas borítja. Egyik napon tehát ismét lementünk fürdeni. A medencébe két oldalt vezet lépcső. Az egyik a négy éves Ibolyka és az öt éves Ernőke ültek egymás mellett; a másikon én voltam nagymamával s éppen próbálgattam, milyen hideg a víz, midőn nagymama hirtelen a vízbe ugrott. Csodálkozva néztem utána s ijedten láttam, hogy Ernőke ott vergődik a vízben; — már-már fulladozott, midőn nagymama kikapta. Megkönnyebbülten lélegzettünk fel, meg volt mentve! Mindnyájan nagyon meg voltunk ijedve, csak éppen a kis Ernőke nem; az ebédnél még el is dicsekedett nagyapának:

— Mikor én a víz alatt usztam!

Néhány nap múlva a szomszéd faluból látogatók érkeztek, néhány napig nálunk időztek, s az öregek megállapodtak, hogy kirándulunk az Almási-barlangba. A kitűzött napon reggel $\frac{1}{2}$ 4-kor keltünk fel és öt órakor már utnak indultunk, 11 órára pedig elértünk az almási hegyek tetejére. Hogy a barlanghoz juthassunk, előbb le kell ereszkedni a völgybe, szakadékos sziklák közé. A hegy-oldalon kigyózó ut kanyarog, de olyan meredek, nyaktörő, hogy bizony-bizony csodálkozom, hogy valamelyikünk nem bukott le a mélybe. Pedig most már legalább olyan amilyen ut van; még

tavaly is csak úgy lehetett lejutni, ha a fák ágaiba kapaszkodva csuszkált le az ember.

A barlang előtt találkoztunk a másik társasággal. Megezosnázunk, aztán megindultunk a barlangba. Ennek nyílása a hegy közepe táján van s a keskeny nyíláshoz, mely tágas csarnokba vezet, rozoga, nyaktörő feljáráson juthatni el, mely minden percében leszakadással fenyeget. Amint beléptünk, hideg lég csapta meg az arcunkat. Meleg kabátokat kellett felöltöni. Mindenkinnek égő gyertya volt a kezében s olyan-formán tűnhettünk fel, mintha temetésre mentünk volna. Csakhamar azonban meglepő szép látvány tárult szemünk elé. A barlang oldaláról különféle formájú kőalakok csüggnek alá, melyek a gyertyák világánál holmi alvilági szörnyeknek látszanak. A sziklákról innen is onnan is meszes víz csöpög s ez a víz kövesedik meg. A negyedik teremben nagy sziklára kellett felmászni. Mi a vezetőkkal előre mentünk, felhágtunk a szikla tetejére s a gyertyákat a többiek elé tartottuk, mert itt ugyancsak szükség van a világításra. Megvillant valami az agyamban. Meg is mondtam mindjárt a többi gyerekeknek:

— Nézzétek csak, éppen olyan, mint mikor az »Arany ország útja«-ban, mely a »Kis Lap«-ban jelent meg, a várba mennek föl, ez a gyertya-világ pedig olyan, mint ha a tündérek világitanának a hozzájuk sietők elé. Mindnyájan helyben hagyták, hogy úgy van.

Majd egy templom-szerű barlangba értünk, melyben egyszerre zendítettünk rá mindnyájan a Kőlcsey örökszép himnuszára: »Isten áldd meg a magyart!« Az egyik teremben a sziklából leány alakú kő válik ki. Azt mesélik róla, hogy a tatárjárás idejében ide menekült a faluból egy leány s nem tudott többé kijutni a koromsötétségből; a barlang oldalához lapulva kereste a kijárást, de hasztalan; a meszes víz rá csepegett s megkövesült rajta.

Miután mindent megnéztünk, ugyan-azon az uton, amelyen jöttünk, vissza is tér-

tünk. Benn korom-sötét volt, s amint a nyíláshoz közeledtünk, úgy látszott, mint ha a hajnal most derengene.

A barlangból kiérve, elmentünk a »Ló-luk« nevű másik barlangba. Ez is cseppkő-barlang, még szebb, mint az előbbi, igazi tündéri látvány; mellette pedig szikla emelkedik, melyet Csala-sziklájának neveznek. Erről azt regélik, hogy a tatárjárás idejében Csala fölment a sziklára s onnan nézte nagy örömmel a kivonuló tatárokat; hogy jobban láthasssa, lehajolt, elszédült s lebukott a mélységbe. Azóta Csala-sziklájának nevezik.

A barlang közelében levő facsoport alá telepedve, jó étvágygal fogyasztottuk el a nyárson sült szalonnát, pecsenyét stb. és délután 5 órakor indultunk haza felé. Lobogót esináltunk, a kocsit zöld lombbal díszítettük föl s vígan dalolva késő este érkezünk haza. Hamarjában megittunk egy kis frissen fejt tejet, aztán lefeküdtünk.

Pár nappal később is emlékezetes kirándulást tettünk. A közel fekvő erdőbe sétáltunk ki. Szép derült nap volt, az égen csak egy darab habos tortához hasonló bárány-felhő hajókázott. De bezzeg haza jövet fúj a szél, dörgött, villámlott, nem láttunk a sötétségben, csak a villámok világították meg a tájat. Letévedtünk az útról, a magas kukoriczásba, de éppen mikor a legnagyobb zavarban voltunk, én örövendve kiáltottam:

— Lesz mit írnom a »Kis Lap«-ba!

Mindnyáján hahotára fakadtak. Hogy is ne, mikor ilyen nagy bajban is arra gondoltam, hogy mit írjak az én kedves lapomba. Igyekezünk kivergődni a zúgó kukoricza-tengerből. Szerencsére meg is találtuk a helyes utat, hol lámpásokkal, nagy kendőkkel felszerelve, aggodalommal már kerestek is már! Egy-két percz múlva ott-hon voltunk, s alig léptünk be a szobába, nagy csattanás hallatszott: vagy tiz lépésnyire csapott le a villám a házunktól. Szótlanul néztünk egymásra. Ha most ott vagyunk, minket ért volna!

E zivataros kirándulás óta nem történt semmi, ami megérdemelné a leírást.

Körülbelül két héttel később vissza térünk szülő-városkámba: Székely-Udvarhelyre. Most újra szorgalmasan látogatom az iskolát.

Lányi Rozika.

HUZALKODÁS.

(Képpel a czimlapon.)

AZT hiszitek: tánczot járnak?
Szó sincs róla!
Huzalkodnak: ki erősebb?
S ez a próba.

Valljon egyik a másikat
Mint győzi meg?
Ki a mást magához rántja,
Az a gyerek!

Az a gyerek, az a legény
A csárdában . . .
Vagy hogy inkább: nagypapák
Udvarában.

Mindegyiknek van is hive,
Segítője:
»Ne hagyd magad! No csak hátra,
S ne előre!«

Az lesz elől, aki jól tud
Meghátrálni;
A gyöngébbet magához az
Fogja rántni!

Inog a harc, nem tudni: vallj
Ma eldől-e,
S hogy ki lesz a másiknak a
Legyőzője?

ARANY KALÁSZOK.

»Többet ér, ha a bölcsek megdorgál, mint ha a hizelkedő dicsér,« mondja a Szentírás. Mert abban a pillanatban, mikor a bölcsek dorgál, talán kellemetlennek fogod

ezt találni, de amint aztán utána gondolsz szavainak, belátod igazságukat. okulsz belőlük s javadra fordítod; ellenben a hizelkedő dicsérete nagyon kellemes lesz abban a pillanatban, mikor hallod, de a hizelkedő dicsérni fogja még hibádat is, megerősít benne, tovább haladsz a hibás uton és az lesz a vége, hogy bajba, sőt talán veszedelembe is jutsz.

*

Barátodnak csak azt tekintsed, aki már bebizonyította, hogy bajban, veszélyben is híven kitart melletted. Mert sokan vannak, akik barátaidnak fogják magukat mondani, pedig csak hasznot akarnak látni tőled.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XLIX. köt. 12-dik számában közölt talalós feladvány megfejtése:

első mód:	második mód:	harmadik mód:
4 az 1-re	5 a 2-re	7 a 10-re
7 a 3-ra	7 a 10-re	4 a 8-ra
5 a 9-re	3 a 8-ra	6 a 2-re
2 a 6-ra	9 a 6-ra	1 a 3-ra
8 a 10-re	1 a 4-re	5 a 9-re.

Helyesen fejtették meg: Lőbl Paula, Kiss Jolán és Béla, Diamant Róza, Straširibka Modesta, Glósz Irma, Katrenyák Mariska, Kövesi Rudi, Piller Géza, Lázár Béla, Mihályfi Ernő és Zoltán, Szent-Ivány Carla, Kreibik Sándor, Szemők Katicza és Maricza.

Részből megfejtették: Szél Pirooska, Lányi Rozika, ifj. Jákó János, Szentpétery Gyula, Bónis Berta, Baum Miklós, Hampel Ferencz, Gál Mártha és Amália, Steinhübel Ödön, Várady Böske.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertes lett: *Glósz Irma, Kőszegen*, kinek a jutalom-könyvet (»Regék és mesék«, írta *Vilma néni*, két színes képtáblával és szövegképekkel, szép vászon kötésben) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »Kis Lap« XLIX. köt. 11-dik számában közölt képrejtvény megfejtését még beküldték: Grósz Béla, Unátyinszky Ilona, Szemők Katicza és Maricza, ifj. Jákó János.

KÉP-REJTVÉNY.

A megfejtők névsorából elsőnek kihuzott kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Kis szindarabok.“

Gyermek-előadások számára gyűjtötte **Forgó bácsi**. (A »Forgó bácsi könyvtára« című sorozat egyik önálló kötete.)

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Fleischmann testv. *Doboz* is hős volt, *Dobó* is. — **Pollák testvérek.** Épp most közöltem olyan feladványt, tehát egyhamar nem kerülhetne rá a sor. De a tettek meg nagyon is könnyű: azt a hat betűt egyszerű rátekintésre mindenki rendbe állítja. Fogasabbat eszeljetez ki. — **Bügler Paula.** A talalós kérdésed nem egész új ugyan, de mégis besoroztam, mert akadhatnak még sokan, akik nem ismerik. — **Kövesi Rudi.** Levelednek úgy szép foglalatja, mint szép írása egyaránt szolgált örömmre. Meggyőződhetél felőle, hogy kis olvasóimmal nagyon szívesen foglalkozom, amint ezt kedves jó anyád is bizonyíthatja, aki egykor szintén az én híveim táborába tartozott. — **Nékám István.** Szívesen fogadom, de különösen annak hírét, hogy már meggyógyultál. — **Katrenyák Mariska.** Igazán szép, lelkes szavakban fejezed ki a »Kis Lap« iránt vallott ragaszkodásodat. Kedves elégtételeimre szolgál, hogy nagyon sokad magaddal szereted ezt a gyermek-újságot — **Baum Miklós.** Nem is szerdán, de csütörtökön.

A »KIS LAP« minden kötetéhez **diszes színyomatú bekötési táblák** kaphatók. Egy bekötési tábla ára **60 kr.** A »Kis Lap«-nak **fél évi** folyamából telik **egy** kötet. Megrendelő cím: *Athenaeum könyvkiadó-hivatala, Budapest, Ferencziek-tere 3.*